

De nieuwe VijzelCourant

TUSSEN LEIDSEGRACHT EN
AMSTEL EN TUSSEN SINGEL
EN SINGELGRACHT,
JAARGANG 3 - NUMMER 3
OPLAGE 7500

NAJAAR 2021

HVG

Kleurrijk

Geen grote feesten, geen botenparade, 25 jaar Pride Amsterdam werd aangepast gevierd. Take Pride in Us, was het motto. Trots zijn op jezelf als je anders dan hetero-geaard bent, en trots zijn op je naaste als die dat is. Wij zijn trots op de Reguliersdwarsstraat, dé homo-uitgaansstraat van Nederland waar je ook als l-, b-, t-, q-, i-, a-, p-, x-én hetero-persoon goed kan eten, drinken en feesten. 'Ik ben wie ik ben en jij mag zijn wie je wil zijn' waren de

wijze woorden van een kind dat in elkaar geslagen werd omdat ze niet standaard was. Laten we ze onthouden. Zoals we ook de woorden van Peter R. de Vries moeten onthouden, die weer een lied van de Amerikaanse artiest Eddie Vedder citeerde: 'on bended knee is no way to be free'; vrij vertaald: liever staande sterven, dan op je knieën leven. Vedder had het overigens van de Mexicaanse revolutionair Emiliano Zapata. Enfin, wat we maar willen zeggen: wees jezelf, wees daar trots op en buig niet voor geweld.

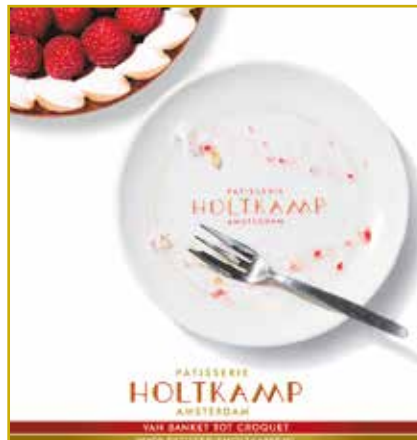
HELENA VAN GELDER EN JOLANDA JANSSEN

'Met meer lef naar het doel'
PAGINA 8

'Grootsch als een tempel'
PAGINA 16

Hosts houden het gezellig

JESSICA VAN BERGEN

Om het uitgaan op en rondom het Rembrandtplein goed te laten verlopen, neemt de gemeente verschillende maatregelen. Onder andere worden hosts ingezet en wordt er extra schoongemaakt.

In deze periode van verscherpte maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus of juist versoepelingen, past de gemeente steeds de inzet aan. Op 13 augustus jl. heeft het kabinet nieuwe maatregelen aangekondigd. Bij het schrijven van deze tekst waren deze maatregelen nog niet bekend. Over het algemeen geldt dat hosts op vrijdag en zaterdag aan het werk zijn tot twee uur na sluitingstijd van de horeca. Handhaving is van donderdag t/m zaterdag aan het werk tot twee uur na sluitingstijd. Hosts zijn gastheer of gastvrouw voor de bezoekers. Ze verwelkomen, beantwoorden vragen en helpen waar nodig. Ze zijn de vraagbaak voor veel toeristen en bezoekers van buiten de stad. De hosts wijzen de bezoekers ook op de regels. Ze hebben

Hosts aan het werk.

korte lijnen met politie en handhaving. De hosts de-escaleren ruzies, maar als situaties uit de hand lopen, schakelen zij politie en handhaving in. De nachtelijke schoonmaak stopt tegelijk met het sluiten van de horeca. Overige extra schoonmaak overdag en in de avond loopt wel door.

Aanpak Binnenstad

De inzet van de maatregelen op en rondom het Rembrandtplein zijn onderdeel van het uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad waarin ook maatregelen staan opgenomen om overlast in de Amsterdamse binnenstad terug te dringen op de lange termijn. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/aanpak-binnenstad

Volg de Utrechtsestraat op Facebook en Instagram

AANKONDIGING
BURENDAG 28 AUGUSTUS 2021

Een actieve dag voor jong en oud en iedereen die woont, werkt en leeft in de Utrechtsestraathuurt.

Op 28 augustus hebben wij een gezellige burendag gepland. Een uitgelezen kans om contact te maken met bekende en nieuwe buurtbewoners en verborgen schatten in het winkelgebied. De dag staat bol van leuke events en activiteiten voor jong en oud. Uiteraard wordt ook de inwendige mens getraakteerd op lekkere proeverijen en overheerlijke hapjes en drankjes van het bijzondere horeca- en traiteursaanbod.

Tevens zullen wij deze dag gebruiken om jou te informeren over ons aanstaande bewonersplatform waarvoor gesterind kan worden. Deze dag wil je niet missen!

Wij zullen meer informatie over deze burendag met jullie delen via de verschillende social media kanalen. Volg ons dus snel op Instagram of Facebook via [utrechtsestraat.amsterdam](https://www.facebook.com/utrechtsestraat.amsterdam).

UTRECHTSESTRAAT
HET BESTE VAN AMSTERDAM

Ambassadeursoverleg

Binnenkort gaat het ambassadeursoverleg voor het 'Rembrandteiland' (het gebied tussen de Amstel, de Herengracht en de Vijzelstraat) van start. Het is een nieuw overleg tussen bewoners, ondernemers en de gemeente. Een min of meer vaste groep van bewoners, ondernemers en de gemeente gaat enkele keren per jaar constructief met elkaar in gesprek en komt tot acties. Stadsdeel Centrum is hiervoor op zoek naar bewoners en ondernemers van het Rembrandteiland. Woont of werkt u hier, weet u wat er leeft bij de bewoners en ondernemers en wilt hierover meepraten?

Meldt u zich dan per mail aan via:

k.lauterslager@amsterdam.nl. Het eerste ambassadeursoverleg vindt plaats op 20 september 2021 om 19.00 uur.

Tijden van groei

VAN DE REDACTIE

Vrijdag 2 juli was het zover: op het Frederiksplein werd het cadeau van de Nederlandsche Bank (DNB) aan de buurt, de kunstinstallatie genaamd 'Tijden van groei', onthuld. DNB-president Klaas Knot legde uit dat de Nederlandse centrale bank via deze kunstinstallatie in verbinding met de buurt wil blijven gedurende de komende drie jaar van afwezigheid vanwege de renovatie van het hoofdkantoor.

De kunstinstallatie is een duurzaam object met kleurrijke illustraties, die elk half jaar wisselen. Ervoor is een podium waar een dansje gewaagd kan worden. DNB wil, bij wijze van spreken, hiermee de dans met de buurt openen om in contact te blijven. Dit als aanloop naar een nieuwe relatie, met meer openheid, en de voor publiek toegankelijke functie die het hoofdkantoor in de toekomst zal krijgen.

DNB-president Klaas Knot onthult de kunstinstallatie van de alumni van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU).

WETERINGPARK

Van soepzooitje naar groene oase

VAN DE REDACTIE

Al jaren is er sprake van dat het Weteringcircuit en de bijbehorende plantsoenen omgebouwd zullen worden tot een Weteringpark. Het moet allemaal mooier, veiliger en overzichtelijker worden, de ruimte beter benut en al het groen samenhangend.

„Het is een soepzooitje”, zei Alexander Hammelburg (D66) in 2014 al tegen *De VijzelCourant*, nadat hij samen met Micha Mos (GroenLinks) de wensen van de buurt had geïnventariseerd. Beiden waren toen lid van de bestuurscommissie van Amsterdam-Centrum. Ze voorspelden toen al dat ze een lange weg te gaan hadden, maar er is niet stilgezet. Hammelburg is inmiddels vertrokken naar de Tweede Kamer, en Mos (lid dagelijks bestuur Centrum) is nu portefeuillehouder Weteringpark.

STADSARCHIEF AMSTERDAM

Zo was het in 1958.

Participatietraject
Eind juni werden de uitgangspunten en ontwerpprincipes gepresenteerd aan de buurt. Er is niet genoeg geld genoeg om alles in één keer aan te pakken, en een deel van het plantsoen moet nog even wachten. Wel is het participatietraject gestart voor het Tweede Weteringplantsoen, met daarin speeltuin U.J. Klaren (die

als eerste vernieuwd zal worden) en de buitenschoolse opvang, het Van Randwijkmonument, de pannenkoeken-carroussel en de Zeelandbank.

Wilt u meedenken en -praten over het ontwerp, geef u dan op via amsterdam.nl/weteringpark of weteringpark@amsterdam.nl. De eerste bijeenkomst is 8 september. Binnenkort staat de gemeente ook met een koffiekar op straat om buurtbewoners en passanten te informeren.

Café MULDER

Eenvoudig
biertje met

Speciaal...
8 op tap en 22 op fles
Weteringschans 163

BODYSPICE

De nieuwste aanwinst bij Bodyspice, de Fourtec.

De Fourtec is een groot succes!

Iedereen wil graag met een gladde, stralende huid uit onze comfortabele behandelstoel stappen. Eén behandeling is prachtig voor een feestje, maar een kuur van 5 of 10 behandelingen zorgt ook op de lange termijn voor een strakkere kaaklijn en duidelijk minder rimpels.

Voor meer informatie kan je contact met ons opnemen of kijk op onze website.

Tip: Ik kan het niet vaak genoeg zeggen: bescherm je huid heel erg goed tegen de zon en voorkom daarmee dat je huid snel verouderd,

Els.

Korte Leidsedwardsstraat 7, 020-6248676, info@bodyspice.nl

VIJZELSTRAAT EN -GRACHT

CHÉRIE VAN DER MEER

Aan de ene kant van de lange straat worden de laatste loodjes gelegd, in het najaar zal de Rode Loper klaar zijn. En aan de andere kant is behalve bouwhekken niet veel te zien, daar gebeurt alles voornamelijk ondergronds. Een fotoverslag.

1) Vanaf het water leggen de bouwers de laatste hand aan de intensieve renovatie van de brug over de Keizersgracht.

2) Het benodigde materieel voor de bouw van de Vijzelgrachtgarage wordt ondergronds gebracht.

3) Ook de twee kolossale CO2 tanks zijn gearriveerd. De tanks zijn onderdeel van de installatie die straks zorgt voor een brandveilige garage.

FOTOS MARCEL STEINBACH

STADHOUDERSKADE

VAN DE REDACTIE

Binnenkort gaat het kruispunt Stadhouderskade/Ferdinant Bolstraat op de schop, dit om het veiliger te maken voor voetgangers en fietsers. Overigens zal ook het kruispunt Stadhouderskade/Eerste van der Helststraat worden aangepakt, maar dat zal minder ingrijpende gevolgen hebben voor onze buurt. Vanaf 27 september is de brug bij de Heineken Experience over de Singelgracht aan de westzijde afgesloten voor verkeer dat de stad uitgaat. Van 11 oktober tot en met 7 november volgt een volledige afsluiting voor fietsers en gemotoriseerd verkeer. In die tijd wordt het kruispunt gesloopt en weer opgebouwd. Tram 24 zal dan een week niet rijden. Het zal voor de buurtbewoners leiden tot veel ingewikkelde omleidingen.

Kruispunt vernieuwd

GEMEENTE AMSTERDAM

Zo zal het worden.

Start Werkzaamheden

MAURITS KOELEWIJN

In het najaar begint de herinrichting van de Kerkstraat. Vanwege onzekerheid over het wereldwijd leveringsprobleem van bouwmaterialen is een exacte datum nog niet te geven. Waarschijnlijk is de levering van natuursteen een probleem.

De herinrichting gaat naar verwachting 2 jaar duren. Men begint bij de Amstel en werkt per blok richting de Leidsegracht. Er komen meer fietsparkeerplekken, boombakken en ondergrondse afvalcontainers. Het aantal autoparkeerplekken zal juist dalen. Hierdoor wordt de straat overzichtelijker en veiliger.

De uitvoering van het gedeelte tussen de Nieuwe Spiegelstraat en Reguliersgracht start pas als de Vijzelgrachtgarage is opgeleverd in de tweede helft van 2022. Daar kunnen een aantal

EDWIN VAN EIS

vergunningshouders parkeren en zo wordt het beeld in de Kerkstraat rustiger. Ook gaan er meer vergunningshouders parkeren in de Prins en

Keizergarage. Voor het meest actuele nieuws en voor het definitief ontwerp van de Kerkstraat, kijk op amsterdam.nl/projecten/kerkstraat.

*Luxueus wonen met excellente zorg in
De Vermeer Amsterdam*

Stijlvolle en kleinschalige woon-zorgresidentie

Met een sfeervolle stadstuin

24-uurs zorg

En uitzicht op het Museumplein

Heeft u interesse om bij ons te komen wonen?
Neem dan contact met ons op

T +31(0)20 - 82 08 203 M info@valuaszorggroep.nl W www.devermeer.nl

De Vermeer is een onderdeel van Valuas Zorggroep

CITYSWIM

Nat pak halen

VAN DE REDACTIE

Op 29 augustus zou de traditionele Cityswim worden

gehouden, waarbij mensen een route door de grachten zwemmen om zoveel mogelijk geld op te halen voor de dodelijke spierziekte ALS. Ook buurtgenootje Elize Correa (10 jaar) van de Weteringschans zou meedoen. Vanwege corona gaat dit niet door. Ze gaat echter wel, zoals heel veel mensen die eigenlijk aan de Cityswim mee zouden doen, ergens een nat pak halen op deze dag. Ze doet dit door vanuit een boot in de Amstel te springen en een stuk te zwemmen. Als het weer daar te slecht voor is, gooit ze een emmer koud water over haar hoofd.

BUURTPLANNEN

€ 300.000,- te verdelen

ANITA JOLINK

Ook dit jaar lanceerde stadsdeel Centrum een editie van Centrum Begroot, waarbij bewoners, ondernemers en organisaties plannen konden indienen voor de buurt. Dat heeft geleid tot 39 haalbare plannen. Over deze plannen kunnen alle bewoners uit stadsdeel Centrum van 12 jaar en ouder tot en met 9 september 300.000 euro verdelen. De plannen die het vaakst worden gekozen én die binnen het budget van maximaal 300.000 euro passen worden uitgevoerd. Bewoners ontvangen een envelop met stemcode. Kijk op www.centrumbegroot.amsterdam welke plannen voor uw buurt u leuk vindt en breng uw stem uit. Op 21 september maakt de stadsdeelcommissie de uitslag bekend.

OPRUIMEN

Zwerfvuil

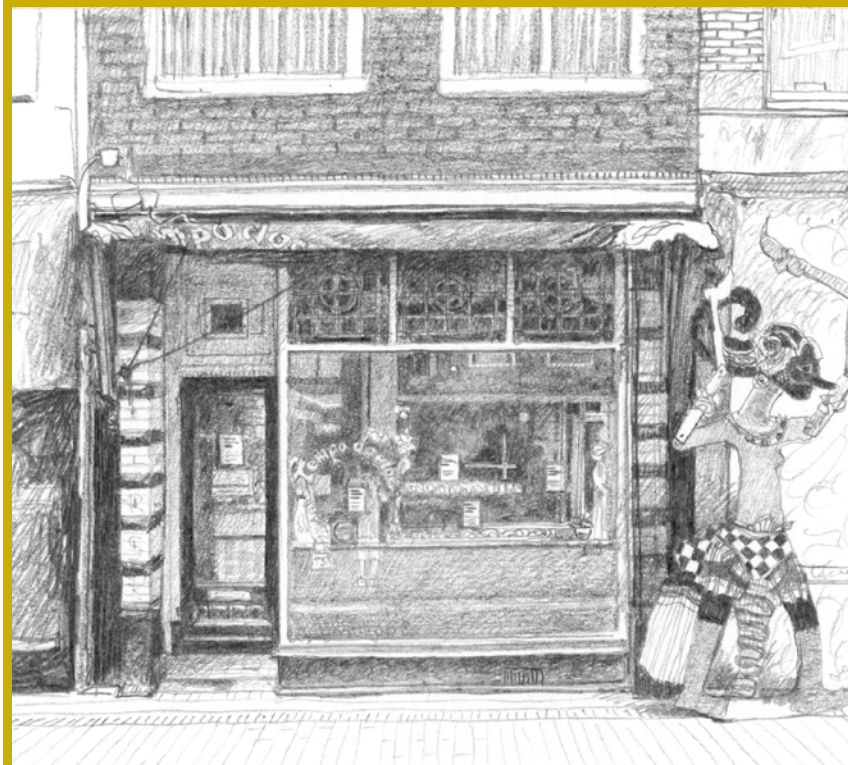
VAN DE REDACTIE

Zwerfvuil belandt soms op rare plekken, moet je het er met je grijpbeurtje maar weer uit zien te peuteren. Maar het geeft een voldaan gevoel als de boel weer netjes is... De Nieuwe VijzelCourant prikt samen met buurtgenoten iedere eerste vrijdag van de maand zwerfafval. Ook meedoen? Meld je aan op redactie@denieuwevijzelcourant.nl

of 06-51993915 (Jolanda Janssen) en loop mee. Wij zorgen voor grijpers en vuilniszakken. We verzamelen om 14.00 uur op Vijzelgracht 11 en gaan door zolang het leuk is. De eerstvolgende keer is 3 september.

FLORIS TILANUS

Mascha ten Bruggencate

Wisseling van

'Met meer lef naar het doel'

HELENA VAN GELDER

Drie jaar is Mascha ten Bruggencate stadsdeelvoorzitter Amsterdam-centrum geweest. Mascha, in haar functie in Amsterdam ook wel de binnenstadburgemeester genoemd, kijkt terug op een heel fijne samenwerking met burgemeester Halsema.

„De meeste aandacht ging in de afgelopen jaren naar de Aanpak Binnenstad: onderdelen daarvan zijn bijvoorbeeld de aankoop van vastgoed, het tegengaan van ondermijning en het verbeteren van de reputatie van Amsterdam. In de jaren zijn er al heel wat stappen gemaakt om de verloederding en overlast in de stad tegen te gaan, maar er is nog heel veel te doen!”

Het is een proces in constante ontwikkeling dat ze nalaat aan Dehlia Timman (D66), een collega en partijgenoot waarin ze alle vertrouwen heeft. „Dehlia heeft als bestuursadviseur bij mijn voorganger Boudewijn Oranje gewerkt en zat daarna jaren in de Raad, ze weet als geen ander wat er speelt, weet hoe de Amsterdamse politiek werkt en kent dossiers die al jaren lopen. Zoals bijvoorbeeld de extra aandacht voor de jongeren op de Oostelijke eilanden, de goede samenwerking met ondernemers in het centrum en de campagne van bewoners in postcodegebied 1012 ‘We live here / I live here’ om toeristen bewust ervan te maken dat op de Wallen ook gewoon mensen wonen. Opdat bezoekers zich realiseren dat overlast evengoed hier niet kan als thuis in hun eigen buurt.”

Heiloo

Mascha is vereerd met haar nieuwe post als burgemeester van Heiloo.

Mascha ten Bruggencate: fijne samenwerking met het Amsterdamse college.

Ze verwacht in deze omgeving meer vanuit haar eigen karakter, nuchter en probleemoplossend, te kunnen werken. In een kleinere gemeenschap kan je met meer lef naar het doel werken zonder veel tijd kwijt te raken aan allerlei randvoorwaarden die met iedereen besproken moeten. Vast een goede inschatting van haar, de omgeving is haar tenslotte niet onbekend; ze heeft haar wortels in Alkmaar.

De mensen in Heiloo kennen elkaar, het is echt een dorp. De jaarlijkse kermis is een hoogtepunt en die kwam dit jaar, een paar dagen na Mascha's benoeming, meteen in het nieuws. Er bleek een grote corona-uitbraak te zijn geweest. Ook bijzonder is het Heilooer bedevaartsoord, de Runxputte. Ook wel het putje van Heiloo genoemd in de volksmond. De eerste bedevaart, in

1905, had Amsterdam als startplaats. Voor de minder sportieve bedevaartgangers werd in 1914 aan de spoorlijn naast het bedevaartsoord een halte ingericht voor de speciale processietrein. Dat zette Heiloo goed op de kaart. En het leeft nog. Zo was Mascha's eerste officiële activiteit met de burgemeestersketen om, het openen van een wandelroute bij het Putje samen met bisschop Jan Hendriks van Haarlem. Dat is wel even iets anders dan een coffeeshop of De Wallen bezoeken.

„Amsterdam zit in mijn hart en blijf ik nauwlettend volgen”, zegt ze en voegt er lachend aan toe: „Hoewel veel Amsterdammers niet scherp hebben waar ik naar toe ben. Ze kennen de camping Bakkum, in Castricum, beter dan Heiloo dat ten noorden daarvan ligt.”

de wacht

Dehlia Timman

'Echt zelf beslissingen nemen'

JOLANDA JANSSEN

Een droombaan, dat is het zeker, beaamt Dehlia Timman. „Ik ben van 2010 tot 2014 politiek assistent geweest van Boudewijn van Oranje, indertijd voorzitter van de bestuurscommissie van het stadsdeel Centrum. Ik vond dat machtig. Ik begon net in de politiek en mocht onder de vleugels van een ervaren bestuurder meekijken, maar zat wel heel dicht bij het vuur. Dat ik het dan nu zelf mag doen, zelf echt de beslissingen mag nemen in zo'n gaaf stadsdeel, dat is natuurlijk wel een droom die uitkomt.”

Klus afmaken

Volgend jaar zijn er raadsverkiezingen, theoretisch zou haar werk er dan zomaar op kunnen zitten. „Het is nu meer de klus die Mascha begonnen is netjes afmaken. De komende negen maanden wil ik gebruiken om te kijken wat er nodig is in het stadsdeel. De stad in, luisteren naar bewoners en ondernemers. Horen wat de wensen zijn en waar de noden zitten. En dan lijkt het me mooi om, als het me gegeven is na de raadsverkiezingen door te gaan, en dan echt met een agenda te komen. Dan kan je een persoonlijke bestuursstijl ontwikkelen.”

Veiligheid

Natuurlijk zijn er thema's die spelen in de binnenstad. De drukte, het Wallen Dossier, de Aanpak Binnenstad. Veiligheid. „De dag dat Peter R. de Vries werd neergeschoten, was ik net beëdigd in deze baan door de burgemeester. Ik zat tv te kijken, hoorde het op het nieuws. Dat was enorm schrikken, voor mij, maar ik denk voor alle Amsterdammers. Daarvoor zijn er

RIDVAN SHADID

ook al incidenten geweest in het centrum. Ik wil graag aandacht besteden aan de vraag of mensen zich nog veilig voelen in hun buurten.”

Kansengelijkheid

Dehlia studeerde rechten en economie, en werkte als jurist in de vastgoedsector, maar toen ze een basisschool zocht voor haar oudste zoon, ging ze in de politiek.

„Een school vinden ging in die tijd nog echt op basis van netwerk. Dat vond ik heel oneerlijk. In die periode moest ik ook een ander carrièrepad kiezen. De gemeenteraad gaat over het onderwijs in Amsterdam en ik dacht: misschien moet ik me daar dan eens mee gaan bemoeien. Niet alleen voor mijn eigen kind, maar voor alle kinderen van Amsterdam. Zorgen dat het systeem wel eerlijk is en kijken of

Dehlia Timman:
een wens die uitkomt.

het goed zit met kansengelijkheid.” Ze belandde niet meteen in de gemeenteraad, dat lukte in 2014. „Het leukste was als ik in de stad echt iets kon oplossen voor mensen. Dat zijn vaak geen grote dingen, maar juist kleine. En dat is niet altijd waar de aandacht naar toe gaat.”

Benaderbaar

Ze wordt omschreven als een enthousiast persoon. „Ik heb veel energie, veel ambitie ook. Ben soms wat ongeduldig. Wel benaderbaar. Ik vind het fijn om met mensen samen beleid te maken.”

De functie wordt ook wel binnenstadburgemeester genoemd

Om de vraag waar ze later zelf burgemeester wil worden, moet ze hartelijk lachen. „Dat heb ik zelf niet zo voor ogen. Ik ben geboren en getogen Amsterdammer, maar als ik zie hoe hard Femke Halsema werkt... het is best een ondankbaar beroep. Ik zou dan liever naar Den Haag gaan, de landelijke politiek in. Maar eerst wil ik nog heel graag hier een tijdje door.”

Word Vriend van
De Nieuwe VijzelCourant!

Bepaal zelf wat je
vriendschapssteun je waard is.
Rek. NL 13TRIO0379678950
t.n.v. De Nieuwe VijzelCourant,
Onder vermelding van: Vriend

‘Pappen en nathouden’

Creatieve ondernemers houden het Walenweeshuis levendig

Het pand op Vijzelgracht 2 is enorm verwaarloosd. De vleugel aan de Eerste Weteringdwarsstraat is geheel afgesloten wegens lekkage. Op de bovenste verdiepingen hangt een desolate sfeer. Maar in wat ooit de regentkamer van het Walenweeshuis was en later de ontvangstkamer van de Franse consul, is in de eeuwenoude open haard een stilleven met flessen gemaakt. Vanuit het raam van de kamer waar eerst de receptie van het Maison Descartes zat, de culturele tak van het Frans consulaat, klinkt op zomerse dagen relaxte muziek. Het inmiddels weer in Walenweeshuis herdoopte pand is, in afwachting van de goedkeuring van de renovatieplannen en ter voorkoming van kraken, in gebruik genomen door creatieve ondernemers.

TEKST EN FOTO'S JOLANDA JANSSEN

„We zijn sinds februari 2019 actief hier”, vertelt Nathaniel Weitgraven, regiomanager van Gapph, het bedrijf dat het pand tijdelijk beheert en dat sinds enkele maanden kantoor houdt in de voormalige vertrekken van de Franse consul. „Eerst konden mensen ook nog wonen aan de Prinsengracht-kant, maar dat is niet meer: het is te oud en te koud. Nu zijn er alleen ondernemingen, 16, vaak start-ups in de creatieve sector, die nog niet voor vijf jaar een huurcontract elders kunnen of willen tekenen en betalen.”

Walhallas

Alleen de etage op tuin-niveau, de bel-etage en een-hoog zijn in gebruik. „De zolder zou een walhalla zijn, maar is niet warm te stoken. Er is geen cv-ketel meer, en de stroomcapaciteit is laag. We hebben een pilot met infrarood warmtepanelen beneden. De riolering is slecht. Maar we zitten hier tijdelijk, onze inkomsten zijn laag en we moeten de kosten dan ook laag houden. We hebben de tuin weer wat aangeharkt - dat was een rotzooitje nadat er bodemonderzoek was gedaan. Omdat we niet weten hoelang

we hier kunnen zitten, blijft het een beetje pappen en nathouden.”

Je moet als tijdelijk gebruiker dan ook goed tegen onzekerheid kunnen. „Als we het heel voorzichtig inschatten, kunnen we hier nog een jaartje zitten. Maar het kan zo maar zijn dat over een paar maanden iedereen eruit moet”, zegt Nathaniel. „We hebben een opzegtermijn van 28 dagen. Dus je moet heel flexibel zijn, en weinig spullen hebben. Een bureautje, een computer met internetaansluiting - zodat je makkelijk kan verhuizen.”

Onzekerheid

„Die onzekerheid is lastig”, vertelt Sanne Hop, die sinds half juni in een voormalig leslokaal in het souterrain een winkelruimte deelt met The Weavery (Marokkaanse tapijten). „Maar aan de andere kant: ik denk dat het net genoeg tijd is om uit te vinden of het hebben van een winkel voor mij ook echt werkt.”

Onder de naam Atelier Hop heeft ze een webshop met handgemaakte spullen. „Via Instagram weten mensen mij goed te vinden. Maar ik had alle spullen in mijn huis, dat werd een beetje veel. Ik ben erin gesprongen en zie wel waar het schip strandt. Tot nu toe vind ik het echt leuk om te zien hoe levendig de buurt is. Mensen zijn blij dat dit

*Van boven naar beneden
Sanne Hop: kijken hoe het is een winkel te hebben.
Stillevan in open haard.
Harmen: grote potentie.
Victor: bijzonder karma.*

er is gekomen. En het is een fijne wisselwerking met de andere ondernemers. Zo hebben we samen plantjes ingezaaid in de tuin. En gaat iemand me helpen met mallen om kaarsen te maken.”

Historie

„Het pand riekt naar historie, er is zoveel gebeurd. Het is fascinerend te bedenken wat voor jongens en meisjes hier hebben rondgelopen”, zegt Harmen van Sprang, die sinds ruim drie maanden kantoor houdt in het Walenweeshuis met zijn stichting Sharing Cities Alliance, waarmee hij zich wereldwijd inzet voor een meer duurzame en sociaal inclusieve samenleving. Hij deelt zijn kantoor met zijn vrouw, coach en trainer Daan van Hegelsom. „Het is een heerlijke plek en het heeft een grote potentie om er een hechte gemeenschap van te maken met elkaar - met mijn stichting ben ik ook bezig met verbinding. Je kan ook een kantoor huren in een gebouw als Spaces, maar dat is mij soms te aangeharkt, alles werkt al. Deze plek kent zo z'n uitdagingen, maar dat biedt meteen ook meer kansen; het leeft meer. Dat vind ik eigenlijk veel aantrekkelijker.”

Paleis van Justitie

Misschien wel de grootste ruimte, de vroegere tentoonstellingsruimte op een hoog waar menig buurtbewoner een feestelijke opening met veel (Franse) wijn en kaas heeft bijgewoond, wordt ingenomen door Sherlocked, een bedrijf dat in de Beurs van Berlage twee escaperooms heeft (waarbij je als groep verschillende puzzels moet oplossen om te kunnen ontsnappen uit een kamer). Aan de ene kant staan bureaus en computers, aan de andere kant worden nieuwe dingen bedacht en prototypes ontworpen. „Het is een fantastische plek om te zitten, de onzekerheid zeker waard”, zegt Victor van Doorn. Zijn bedrijf bestaat sinds 2014. Eerst zat Sherlocked tijdelijk in een voormalige schuilkerk bij de Nieuwmarkt. Daarna bijna vier jaar in het voormalige Paleis van Justitie. „Eerst in de kleine kantoortjes van de rechercheurs, het laatste half jaar in de oude rechtszaal”, zegt hij. „Qua locaties hebben we een bijzonder karma.”

TESTERS GEZOCHT

Sherlocked is bezig met een aantal nieuwe escaperooms en thuis mysteries en daar zoeken ze testteams voor. Soms testen ze op kantoor losse puzzels, en voor de liefhebber hebben ze ook een volledig thuis spel dat met korting geboekt kan worden door buurtbewoners omdat het in de laatste testfase zit. Doen? Meld u aan via testers@sherlocked.nl

Hé, ik heb je gezien
in De Nieuwe VijzelCourant

Ook graag gezien worden?
Of een advertentie weggeven aan je favoriete winkel, restaurant of bedrijf?

Vraag informatie aan bij de
redactie@denieuwevijzelcourant.nl
of kijk op www.denieuwevijzelcourant.nl

Wij helpen je graag
Nieuwe Herengracht 123a

Meer informatie
www.nextfin.nl
1017@nextfin.nl
020 209 1642

Niet zomaar een boekhouder

Een boekhouder die je achter de broek aanzit,
die actief met je meedenkt, pro-actief je
administratie monitort en ingrijpt waar nodig.
Een adviseur die je helpt om dingen zelf
te doen, zodat jij als ondernemer centraal
staat. Een no-nonsense administratiekantoor
dat ervoor zorgt dat jouw cijfers up-to-date zijn,
je aanspreekt om dit zelf te doen of het voor
jou uitvoert. Dit is wat wij jou bieden.
En dat al vanaf 40 euro per maand!

In de voetsporen van Harry Mulisch

TON SCHIMMELPENNINK

Onze buurt (van de Leidsestraat tot aan de Amstel) zou je zonder overdrijven een cultuur-historische goudmijn kunnen noemen, waar bijna elk pand of stukje bebouwing een eigen verhaal in zich draagt, vaak gekoppeld aan beroemde personen. Of beruchte, zoals bijvoorbeeld de bouwer van de woning van de burgemeester, die al die glitter en glamour aan de slavenhandel te danken had. Maar voor deze keer zoeken wij het wat recenter in de literatuur. Wat dacht u van de Grote Drie? En dan hebben we het natuurlijk over de schrijvers Hermans, Reve en Mulisch, die eind vorige eeuw zo bekend stonden.

Die mythische status lijkt inmiddels wel wat verbleekt, al staan hun bestsellers als *Nooit meer slapen* (Hermans), *De Avonden* (Reve) of *De Aanslag* (Mulisch) nog op menig lijstje van de middelbare scholieren.

Leidsekade

Maar goed, wat wij hier willen vaststellen is dat deze beroemde schrijvers alle drie op enigerlei wijze met onze buurt verbonden zijn. Zo woonde Gerard Reve, samen met zijn toenmalige vrouw Hanny Michaelis van 1949 tot 1956 op de galerij nummer 14 van het voormalige Paleis van Volkswijf, later ingewisseld voor die monsterlijke bebouwing van de Nederlandsche Bank. Willem Frederik Hermans (1921-1995) was leerling van het Barlaeus op de Weteringschans en een poosje hoofdredacteur van de overigens nog steeds bestaande schoolkrant *Suum Cuique*, hetgeen 'ieder het zijne' betekent. En dan hebben we natuurlijk Harry Mulisch (1927-2010), weliswaar in Haarlem geboren, maar vanaf de jaren vijftig tot aan zijn dood woonachtig op de Leidsekade 103. Het is overigens wel aardig om hier te melden dat deze drie literaire hel-

den (en P.C. Hooftprijswinnaars) elkaar nauwelijks het licht in de ogen gunden. Bekend is bijvoorbeeld dat Hermans Mulisch een kale opschepper noemde. Ook Reve kon er wat van met: 'Mulisch is vuller, Reve, dat is pas leven'. Ook meesmuilde Reve dat hij Mulisch een groot schrijver vond, zolang hij hem maar niet hoefde te lezen. Mulisch daarentegen verweet Reve racistische trekken in zijn werk, terwijl Reve Hermans treiterde met het feit dat zijn boeken beter verkochten. Kortom, gezellige egootjes onder mekaar.

Biotoop

Ondertussen is er onlangs een zeer aardig boekje verschenen met de titel *Natuurlijk hou ik van Amsterdam*, met als ondertitel 'Twee literaire wandelingen door het Amsterdam van Harry Mulisch'. De schrijver Onno-Sven Tromp beschrijft hierin de biotoop van de grote schrijver rondom het Leidseplein aan de hand van tal van kleurrijke anekdotes. Na een beknopt curriculum vitae, loopt de ene wandeling langs zijn woning op de Leidsekade (thans Mulischmuseum), het American ('telefoon voor de heer

Harry Mulisch schudt de hand van koningin Beatrix bij de première van de film De aanslag in Tuschinski in 1986.

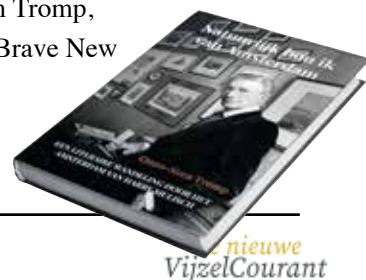
Mulisch'), De Kring (met zijn vaste maatje Jan Hein Donner), de Stadschouwburg met het boekenbal (het is pas feest als Harry is geweest), Dikker en Thijs (eettent van de Herenclub Deftig Links) enzovoorts. De tweede wandeling waaiert verder uit naar plekken waar Mulisch politiek actief was (Museumplein) of zich vaak liet zien (uitgeverij De Bezige Bij, Brasserie Keyzer).

Grote Drie nauw verbonden met onze buurt

Eerlijk gezegd hadden wij altijd wat vooroordelen met betrekking tot de heer Mulisch. Maar na lezing van dit rijk met foto's geïllustreerde en prettig geschreven boekje zijn daar de nodige nuances in aangebracht. Hartelijk aanbevolen dus.

Natuurlijk hou ik van Amsterdam,

Onno-Sven Tromp,
uitgeverij Brave New
Books,
€ 19,99

ROB BOGAERTS (ANFO) / NATIONAAL ARCHIEF

HANS VOS

Geen betere plek op aarde

Ik zal nooit meer tekeergaan over Amsterdam

Hans fietst opgelucht naar huis.

Laatst sprak ik op een plek in het Vondelpark een oude vriend die ruim tien jaar geleden van Amsterdam naar Heemstede was verhuisd. Lekker fris, de ruimte en lekker dicht bij de zee. Ik vroeg hem hoe hij nu achteraf aankeek tegen deze stap. Of hij daar ooit spijt van had gekregen. Hij zei dat er twee dingen waren die hem ervan weerhielden om echt spijt te voelen. Het eerst was dat wanneer hij door de duinen liep, hij dan wist dat hij door de Amsterdamse Waterleidingduinen liep en dat Amsterdam dus niet zo ver kon zijn.

Het tweede was dat hij door te verhuizen nu nog beter wist dat er geen betere plek op aarde was om te wonen dan Amsterdam en dat hij ziek was geworden van de Heemsteedse monocultuur. Die laatste toevoeging was eigenlijk een derde ding en dus één ding te veel want hij zou er twee gaan noemen, maar we hadden wat gedronken. Bovendien was het laatste ding meer een ziekte dan dat het iets met spijt te maken heeft, maar ik wilde u toch dit ding niet onthouden. Want eh...eh, bovendien was het misschien wel het belangrijkste ding. Ik vond deze jongen die ook nog Frank heet een aardige en eerlijke jongen.

We namen er nog een en opgelucht fietste ik naar huis. Nooit meer zal ik tekeergaan tegen Amsterdam of Amsterdam verlaten, of tekeergaan over herrie of dronken of schreeuwende toeristen.

‘Altijd blij

Margalith Kleijwegt (1951), zelfstandig schrijfster en journalist (o.m. Vrij Nederland), schreef *Verdriet en Boterkoek*. Een persoonlijk portret over onder andere haar Joodse moeder Netty Rosenfeld, een bekend Nederlands programmamamaakster, veelal voor de VPRO. Het is een zoektocht naar hoe een oorlog in een familie verweven zit.

JESKA VERSTEGEN.

Margalith kijkt vanaf de eettafel naar de erker in haar voorkamer. Het kijkt uit over de idyllische Reguliersgracht. „Het is intussen twintig jaar geleden dat mijn moeder overleed. Van meet af aan wilde ik over haar schrijven, maar ik moest zoeken naar de juiste vorm. Langzaam ontstond het idee om generaties te beschrijven en de relatie tussen de twee zussen: Netty en haar negen jaar oudere zus Esther. Ik weet nog dat Esther zo’n 35 jaar geleden door mijn toen nieuwe woning liep. Ze keek uit het erkerraam en zei: ‘Wat fantastisch dat eindelijk weer iemand van de familie terug is in deze buurt.’”

‘Verdriet hanteerbaar door humor’

Het bleek een wonderlijk toeval. Margalith was er niet van op de hoogte dat het grootste gedeelte van haar familie vroeger gewoond had waar zij net was neergestreken.

Schuldgevoel

De zussen Rosenfeld verschilden van elkaar en hadden beiden een heel andere levenshouding.

Netty en Esther zaten in de oorlog on-

ven nadenken'

MARGALITH KLEIJWEGT

dergedoken, elk bij een ander gezin in Eindhoven. De vader, die niet wilde onderduiken, werd vermoord in Sobibor. Beide levens werden ook getekend door de dood van hun moeder, die veroorzaakt werd door de geboorte van Netty. Complexe gevoelens zoals schuldgevoel hingen tussen hun in. Margalith's geboorte was als een soort troost dat er weer een nieuwe generatie kwam.

Vrolijke bende

Ze groeide op in een dynamisch en creatief huishouden in Hilversum. Beide ouders werkten, vader Arie Kleijwegt was ondermeer directeur VPRO televisie. Er kwamen altijd interessante mensen over de vloer. Het was een vrolijke bende. Een jeugtherinnering, dat iedere bezoeker wat moest tekenen op het behang in huize Kleijwegt, bewijst dit.

Margalith: „Er hing geen verdriet in huis. Er waren verdrietige momenten; ja, het zat verborgen onder alles, maar dat begreep ik pas later.”

Bewust genieten stond voorop. Sociëteit de Kring werd veelvuldig bezocht en er werden vijf kranten thuis bezorgd. Haar ouders waren goed geopinieerde mensen met een enorme daadkracht en een zeker aanzien.

Gespletenheid

Op de middelbare school raakte Margalith langzaam doordrongen van het tragische familieverhaal.

Er gebeurde regelmatig iets dat het onderwerp 'Joods zijn' aan de oppervlakte bracht.

„Mijn moeder ontving wel antisemitische brieven. Ik beseftte: het is helemaal niet leuk om Joods te zijn. Je krijgt er alleen maar ellende van.”

Ze koppelt aan Joods zijn ook gespletenheid. „Aan de ene kant behoor je tot een groep waar je niet voor gekozen hebt. Maar ze hebben het zo zwaar gehad. Je kan je er ook niet van losmaken, want dan verloochen je al

Margalith Kleijwegt: „Autonoom blijven.”

die mensen die vermoord zijn.”

Tuis werd het onderliggende verdriet mede hanteerbaar door humor. „Het haalt de zwaarte er wat af. Relativeren, de gekheid van situaties inzien, dat is van belang. Humor is kostbaar. Ik zou niet zonder kunnen.”

Zoektocht

„Ik heb met dit boek iets positiefs toegevoegd aan de familiegeschiedenis. Daarom vind ik het heel prettig dat het er is. Bovendien vind ik het belangrijk dat de derde generatie erin voorkomt. De zoektocht gaf me ook nieuwe inzichten. Tijdens interviews met familieleden zag ik ineens zo helder dat mijn moeder ook angst met zich meedroeg. In sommige opzichten was zij een dominante moeder. Ze bezat een krachtige kant, maar ook een hang naar het vinden van veiligheid bij haar kinderen. Ze kon je op bepaalde momenten claimen, dan leunde ze op me.”

Eigen pad

Op een gegeven moment heeft Mar-

galith haar eigen pad willen plaveien. Ze ging de wijde wereld in toen ze drieëntwintig was. „Achteraf realiseerde ik me dat ik onder andere om die reden naar Engeland ben gegaan om er te gaan werken als maatschappelijk werkster.”

Ze is een beschouwer en een outsider. „Deze karaktertrekken komen me in mijn vak ten goede. Het observeren past bij me. Ik vind mensen interessant. Ik ga graag naar plekken waar ik nooit ben geweest om te zien hoe men het leven daar vorm geeft. Van dit soort gesprekken leer ik veel.”

‘Ik had een rebellerende moeder’

„Ik heb steeds meer begrip voor de tekorten van mensen, iedereen moddert in dit leven tenslotte maar wat aan en probeert er het beste van te maken. “

Autonoom

Margalith is opgegroeid met de gedachte het gezag te bevragen, te tarten, niet te gezagsgetrouw zijn. „Nooit! Je moet zelf nadenken en zelf beslissen. Ik had een rebellerende moeder”, zegt ze met een tevreden glimlach. „Dat vind ik een goede levenshouding. Altijd autonoom blijven. Houd je aan de regels die nuttig zijn, maar blijf nadenken. Klakkeloos volgzzaam zijn, waar dát toe kan leiden...” Margalith zegt met twinkelende ogen: ‘Nee, nooit!’

Verdriet en Boterkoek,
Margalith Kleijwegt,
uitgeverij Atlas Contact,
€ 19,99

'Grootsch als een

JOLANDA JANSSEN

„Amsterdam heeft vele theaters, maar als ik er één bouw, dan moet het alle andere ver overtreffen. Grootsch als een tempel en fraai als een paleis, een theater dat zijn weerga in Europa nog niet heeft, en zelfs het verwende Amsterdamse publiek paf doet staan van bewondering.” Dit zou Abraham Tuschinski gezegd hebben voordat hij met de bouw van zijn theater in de Reguliersbreestraat begon. Tijdens de opening van het theater op 28 oktober 1921 werd hij gehuldigd op een met bloemen gevuld podium. ‘Klein van gestalte, geweldig van kracht’, werd gezegd in een toespraak.

Ook al was de bouw veelbesproken en becommentarieerd (vooral de koperen torens waren onderwerp van kritiek), de dag na de opening was zowat iedereen het erover eens: ‘Sprookjesachtig mooi.’ Het nieuwsblad *Het Vaderland* schreef: ‘De droom van bioscoopdirecteur A. Tuschinski is werkelijkheid geworden.’ Het blad tekende op dat de talrijke aanwezige bioscoopdirecteuren eenstemmig van mening waren dat ‘Nederland den mooisten schouwburg van Europa, zoo niet van de hele wereld, heeft gekregen.’

En zo denkt men er nog steeds over. Thetaer Tuschinski werd eerder dit jaar door het Engelse blad *Time Out* uitgeroepen tot mooiste bioscoop van de wereld, nadat de ICTA (de International Cinema Technology Association) eind vorig jaar het theater al had verkozen tot mooiste klassieke filmtheater van Europa, Afrika en het Midden-Oosten.

Als reclame voor de film *Vlammende Vleugels* werd in 1928 een vliegtuigje naar binnen gereden.

Onpraktisch

Danny Elevelt (34), manager service van Theater Tuschinski, is het er helemaal mee eens. „Ik ben een groot fan van bioscopen; waar ter wereld ik ook ben, ik ga altijd wel even kijken in de bioscoop. Maar deze is uniek. Dé bioscoop van Nederland. Waar ook alle evenementen plaatsvinden. Hier werken is een droom die uitkwam. Collega's van andere Pathé-bioscopen die hier invallen, klagen weleens: 'Wat een museum!'. Maar als wij daar bijspringen, denken wij: 'Wat een hectiek!'.”

Een prachtig gebouw om in te werken, is het volgens Danny. „Maar ook onpraktisch en qua logistiek een nachtmerrie; geen roltrappen, al-

lemaal kleine gangetjes en deurtjes, waar je met je kisten en kabels doorheen moet.”

Drie miljoen

De Poolse Abraham Tuschinski was onderweg naar de VS in 1904 in Rotterdam blijven plakken. In 1911 opende hij daar zijn eerste van vier bioscopen, om vervolgens zijn vleugels uit te slaan naar Amsterdam. Op 18 juli 1919 werd de eerste steen gelegd voor het theater, dat werd ontworpen door architect Hijman Louis de Jong; voor het interieur werden bekende kunstenaars aangetrokken. De bouwkosten bedroegen volgens het nieuwsblad *Het Vaderland* drie miljoen gulden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog

tempel, *fraai als een paleis*'

STADSARCHIEFMARTIN ALBERTS

De ingang bij avond in 2006.

Werken bij Tuschinski is voor Danny Elevelt een droom die uitkwam.

Tuschinski Zaal 2

PATHE

STADSARCHIEF

werd het theater bezet door de Duitsers en omgedoopt in 'Tivoli'; er werden alleen Duitse films vertoond. Abraham Tuschinski werd in 1942 in Auschwitz vermoord.

Verborgen

Het theater is in de aanloop naar het 100-jarig bestaan helemaal gerenoveerd, de nieuwste aanwinst is de stijlvolle Bar Abraham, op de begane grond naast de hoofdingang.

We lopen een rondje. Danny Elevelt: „De vip-ruimte achterin op de eerste etage, in 1977 gebouwd om koningin Juliana te ontvangen voor de première van *Soldaat van Oranje*, vind ik een van de mooiste plekjes. We maken er nog steeds gebruik van.”

In de hal wijst hij naar een zwart luikje boven de voordeur. „Daar is nu ons kantoor. Maar dat was vroeger de slaapkamer van Abraham. Oh, en ken je de kroonluchter in de grote zaal? Die wordt eens per jaar schoongemaakt. Dan hang er een man in een tuigje aan het plafond, 30 meter hoog, met een soort stofzuigertje. Heb ik alle respect voor.”

En hij vertelt een geheimpje. „Helemaal bovenin is een zaal die sinds de jaren 70 niet meer wordt gebruikt. Als je daar de deur van het toilet opentrekt, spoelt hij automatisch door. Heeft iets met luchtdruk te maken. Maar als we nieuwe medewerkers rondleiden, zeggen we altijd dat de geest van Abraham Tuschinski dit doet.”

COLLECTEREN

Abraham Tuschinski en zijn zwager Herman Gerschtanowitz namen het initiatief in 1927 tot de oprichting van de Stichting Bio-Vacantieoord.

Daarvoor werd tot in de jaren 90 in het hele land in alle bioscopen ge-collecteerd. Vanwege het jubileum zal deze collecte bij Tuschinski in ere hersteld worden. Het personeel is zelfs vorige zomer wezen klussen bij het Bio Vakantieoord bij Arnhem, waar gezinnen met een gehandicapt kind vakantie kunnen vieren.

VIEREN

De verjaardag van Theater Tuschinski zal waarschijnlijk worden gevierd met een groot galafeest voor (oud-) medewerkers, BN'ers en anderen die een band hebben met het theater. Ook voor het 'gewone' publiek zijn er diverse feestelijkheden. Zo worden er films uit de jaren 20 en 30 vertoond met inleiding en orgelbegeleiding, worden klassiekers als *Singin' in the rain* en *The Godfather* weer vertoond. Na de zomer wordt - als het mogelijk is - weer begonnen met de rondleidingen door gidsen en zal op zondagochtend een kleinkunstzangeres onder orgelbegeleiding liedjes ten gehore brengen. In het week-einde ontvangt de portier in kostuum de bezoekers. Daarnaast zijn er zijn plannen voor een documentaire over Abraham Tuschinski.

Citaat van de straat

Op straat komen we elkaar, maar ook weer vreemden tegen. Wat brengt hen hier?

TEKST EN FOTO'S HELENA VAN GELDER

'In de buurt lijkt veel af'

Amerens is na vier jaar weggeweest te zijn terug in onze buurt. „Ik vind dat het zo opgekap is. De Rode Loper is bijna klaar, de Noord-Zuidlijn rijdt af en aan, de Weteringschans - waaraan ik woon - is een fietsstraat geworden en daardoor een stuk rustiger. Er is hard gewerkt de afgelopen vier jaren om ons heen. Het is niet meer zo rommelig met allerlei werkzaamheden, veel lijkt af. Ja, en de nieuwe winkels in de Pijp vind ik heel leuk. In de tweedehands kledingzaakjes, waar ik graag even binnenloop, vind ik altijd wel wat. Of neem de Baltische winkeltjes. Die hebben heerlijke koffie, wijnen en andere levensmiddelen die net even anders smaken. Wat me ook opviel was dat het stuk groen voor het kantoor van Heineken, het Tweede Weteringplantsoen, niet meer zo strak aangeharkt is maar meer natuurlijk.

Je ziet veel meer bijen en andere insecten daar dan voorheen. Ik vind de toeristen helemaal geen punt, eigenlijk alleen maar gezellig, ze horen bij de stad.

Samen genieten van een mooie zomer in Amsterdam.”

Een goed duo op een bankje

Rob opent het citaat met „Staat er een keer zon...”. En Eva vult hem aan: „zitten wij op ons bankje.” Waarom Rob zelf de zin niet afmaakt is niet duidelijk. Wel wordt duidelijk dat we met goede vrienden te maken hebben. Rob vindt het fijn in zijn buurt. „Het is handig dat er nog niet zoveel toeristen zijn, ik loop tijdelijk met stokken en kan goed uit de voeten in de buurt, dat zou anders zijn als het zo druk was als de afgelopen zomers zonder corona.” „We hebben elkaar goed kunnen opvangen”, vult Eva hem aan. „Er ligt een rottijd achter ons, ik voelde me soms erg eenzaam. Gelukkig hebben we goed voor elkaar gezorgd; af en toe eten met elkaar, lekker koken en samen zijn. Ik zag zoveel mensen niet meer, maar wij zagen elkaar wel. Hij is zelfs een ontbijtmix van zaden en noten gaan maken om door de yoghurt te doen. Hij geeft me regelmatig een potje mee voor thuis. Heerlijk!” Een hond van een gast op het terras komt buurten bij hun tafel en beiden halen de hond liefdevol aan. Op het terras bespreken ze altijd van alles er wordt zelfs geopperd om samen een hond te nemen. Rob weet het zo net nog niet met die hond. Eigenlijk wil hij bijen in de tuin gaan houden, maar vraagt zich hardop af of

iedereen in het pand dat zal waarderen. Hij is het wel roerend eens met Eva dat het handig is een hond te delen die ook een thuis heeft bij een vriendin in de buurt. „Ach we zien wel, we zitten in ieder geval heerlijk op ‘ons’ bankje”, zegt Eva stralend. Ze draait de schroefdrop van de pot en neemt wat noten en zaden eruit. „Ik eet ze ook zonder yoghurt, zo lekker vind ik het.”

FELIX ROTTENBERG

Opera Rodrigues

JAN VAN BROEKHOVEN / STADSARCHIEF

Hij wilde kok worden maar de crisis van de jaren 30 belette dit

De Vijzelgracht, getart door de aanleg van de Noord-Zuid lijn is er uiteindelijk niet slechter van geworden. De gedempte gracht is een paradepaardje van de stad: het is een boulevard waar flaneurs zich veilig voelen. Je ziet het aan de manier waarop buurtbewoners op de bankjes tussen mooi aangelegd en onderhouden groen van gedachten wisselen.

Het stukje Vijzelgracht aan de oostzijde is sowieso uniek, de kleine middenstand is nog niet weggepest door grote winkelketens. Loop even mee: patisserie Holtkamp - de enige overgebleven Amsterdamse Schoolwinkel in Amsterdam, het Italiaanse restaurant That's Amore, apotheek Koek, Schaeffer en van Tijen - het personeel van deze minstens twee eeuwen bestaande 'pharmacie' verdient een erepenning van het gemeentebestuur voor de niet aflatende toegewijde zorg voor haar klanten, wijnzaak Hart's - vaklui van de eerste orde, de Printerette, kapperszaak Van Dulst en het filiaal van de Gebroeders Winter - ook hier medewerkers die zonder enig chagrijn voor hun klanten klaarstaan.

Terug wandelend van het poffertjesrestaurant De Carrousel langs de westzijde van de Vijzelgracht 'staat' de voormalige winkel van Slagerij Rodrigues, een monument. Ook hier voel je geschiedenis. Waarom is het toch zo moeilijk in Amsterdam om grote persoonlijkheden op de plek waar ze woonden en werkten te eren met een korte tekst op twee stoeptegels? Het levensverhaal van Lodewijk (Lo) Cohen Rodrigues is een opera: hij wilde kok worden maar de crisis van de jaren dertig belette dit. Hij werd slagersknecht bij verschillende Joodse slagers en fietste de stad rond om bestellingen te bezorgen. Zijn gelukkige huwelijk met een niet-Joodse vrouw redde hem; zijn ouders overleefden de oorlog niet, vijf maanden voor de bevrijding kwamen ze om het leven in een Duits vernietigingskamp. Toen in de jaren vijftig de wevershuisjes werden afgestoten door het Burgerweeshuis was Rodrigues er als de 'kippen bij' om een aantal aan te kopen, betaalbaar door de slechte staat van de Weteringbuurt.

Als ik met mijn kleinkinderen poffertjes ga eten op het H.M. van Randwijckplantsoen vinden ze het iedere keer weer reuze spannend te horen dat de gracht negentig jaar geleden gedempt is. Later, over tien jaar, zullen we op vier mei tegenover het Van Randwijk-monument de dodenherdenking gaan 'meemaken'; dan durf ik ze de verhalen te vertellen van mijn moeder over deze beladen plek.

Dan is het de hoogste tijd voor een aria in de *Opera Rodrigues*. Ramses Shaffy huurt in 1959 om de hoek in de Derde Weteringdwarsstraat een etage van Rodrigues. Shaffy is altijd te laat met betalen. De schrijver van het libretto heeft bedacht dat Shaffy Rodrigues, koning onder de paté-makers, met een aria van God toezingt, terwijl Rodrigues met zijn olijke ogen een halve koe aan stukken snijdt.

Overlast? Laat het ons weten

Bel ons telefoonnummer 0800-3500885

voor directe buurtondersteuning
of bezoek airbnb.nl/buren voor
niet-urgente problemen in de buurt.

Lees meer over hoe Airbnb zich inzet
om overlast op te lossen: airbnb.nl/buren

Winkelen

Of je nu iets nieuws of iets ouds zoekt, in deze winkels vind je unieke exemplaren.

TEKST EN FOTO'S MEREL KRAAIJENBRINK

1. Specialist Al meer dan 65 jaar zit deze prachtige winkel op de Utrechtsestraat. Waar de meeste platenwinkels uit het straatbeeld zijn verdwenen heeft Concerto weer het zelfde aantal lp's als in 1968. De winkel, die meerdere panden beslaat en meerdere verdiepingen telt, moet eigenlijk weer uitbreiden. Voor iedere muziekliefhebber is hier iets te vinden, van gloednieuwe cd's tot de meest bijzondere tweedehands lp's. Goede adviezen geven ze zeker; niemand minder dan de Amerikaanse musicus, acteur en radiodiskjockey Little Steven kwam hier regelmatig om raad vragen voor zijn radioprogramma. Deze winkel heeft alle ups en downs van de Utrechtsestraat meegemaakt en is glorieus uit de strijd gekomen.

Concerto | Utrechtsestraat 54-60 | 020-2612610 | concerto.amsterdam

1.

2.

2. Allegaartje Veel kringloopwinkels zijn er niet in onze buurt, maar sinds een aantal jaren zit er een in de Kerkstraat. Van ver zie je buiten de rekken met kleding al en binnen staat de winkel bomvol met alle items die je in een kringloop verwacht: van verlichting, meubels en schoenen tot spelletjes. Een tip: kinderboeken verkopen ze hier ook voor een klein prijsje, dus dat is mooi meegenomen. Behalve dat de winkel van alles verkoopt, is het ook een klein buurthuis. De winkel is opgezet met een sociale doelstelling en nodigt buurtgenoten daarom vooral uit om even langs te komen. En natuurlijk kun je hier ook je oude spullen doneren. Alles is welkom!

Kringloop | Kerkstraat 354 | 06-51253865

3. Exclusief In deze prachtige winkel aan de Nieuwe Spiegelstraat kun je terecht voor dametassen van een hoge kwaliteit. De Amsterdamse ontwerper Hester van Eeghen (helaas recentelijk overleden maar haar winkel blijft voortbestaan) heeft zo'n 30 jaar lang de meest bijzondere en unieke tassen ontworpen. Gemaakt van de hoogste kwaliteit leer en met vakmanschap, waarbij er nauw wordt samengewerkt met een Italiaanse fabrikant. Alle tassen zijn zo ontworpen dat ze langer dan een mensenleven mee kunnen gaan. Het merk biedt garantie en mocht je na al die jaren iets willen laten repareren, dan kunnen ze dat ter plekke doen, er is een werkplaats achter in de winkel. Felle kleuren en combinaties die je normaal gesproken niet zo snel ziet bij deze accessoires staan centraal.

Hester van Eeghen | Nieuwe Spiegelstraat 32 | 020-6269213 | hestervaneeghen.com

3.

Het is mogelijk dat tentoonstellingen en evenementen door coronamaatregelen niet doorgaan, uitgesteld worden of online worden gehouden. Reserveren is veelal verplicht.

Ook onderwerpen voor de agenda?

Mail redactie@denieuwevijzelcourant.nl

AMSTELKERK, AMSTELVELD

21 aug., 16.00 uur: Jonge Strijkers en Blazers Amsterdam

29 aug., 15 uur: Slotconcert Masterclasses Willem Brons.

14 sept. Hongaars Vuur door het Erard Ensemble.

17 sept., 19.30 uur: Robert Visser & Zhengqiu Chen, euphonium en piano recital.

18 sept., 20.00 uur: L'esprit du temps, nieuwe cd van Anastasia Feruleva (cello) en Frank van de Laar (vleugel).

23 sept., 19.00 uur: bekende en onbekende parels door het Trio Rusanovsky.

AMSTELVELD

Iedere maandag van 08.00-16.00 uur: bloemen- en plantenmarkt.

ATELIER 'T SIERAAD, 3E WETERINGDWARSSTRAAT 8C

Elke laatste vrijdag van de maand *Coffee to Gold*; laat je sieraden oppoetsen onder het genot van een kopje koffie.

CAFÉ EIJDERS, KORTE LEIDSE DWARSSTRAAT 47

Mits geopend:

Elke 1e zondag van de maand: *pubquiz*, aanvang: 17 uur.

Elke 1e zaterdag van de maand: *opening nieuwe expositie*.

Elke 2e en 4e zondag van de maand: *bridgemiddag*, aanvang 12.30 uur.

Elke 3e zondag van de maand: *dichtersmiddag*, aanvang 14.00 uur.

DE BALIE, KLEINE GARTMANPLANTSOEN 10

22 aug., 16.00 uur: Lifestream van de première (aansluitende discussie) van de film *The Island*, een korte documentaire over een sociaal experiment.

4 sept., 20.30 uur: Kunstenaar Iris Kensmil met een avondvullend programma.

6 sept., 20.00 uur: Diversiteit in letteren: de vertaalslag. Gesprekken met schrijvers, redacteuren, columnisten en vertalers.

14 sept., 20.00 uur: Mokumse Mores - ombudsman Arre Zuurmond ontmoet zijn opvolger Munish Ramlal.

22 sept., 20.00 uur: Publieke intellectuelen - Abel Herzberg.

26 sept., 16.00 uur: operatie Interview - Marion Koopmans.

DE DUIF, PRINSENGRACHT 756

18 aug., 20.00 uur: Grachtenfestival - Denise Jannah & Ben Fitzpatrick Quintet.

19 aug., 20.00 uur: openingsconcert Masterclasses van Willem Brons.

20 aug., 20.00 uur: 14.00 uur: Grachtenfestival - Cantorias.

22 aug., 16.00 uur: zomerorgelconcert van Eric Koevoets.

27, 28+29 aug., 20.00 en 15.00 uur: Maria Maria Maria - tryouts van een wonderlijke vertelling van de Veenfabriek over de bekendste moeder ter wereld.

29 aug., 16.00 uur: zomerorgelconcert van Eri Takeguchi.

3 sept., 17.30 en 19.30 uur: Nicolas van Poucke speelt Beethoven.

17 sept., 20.00 uur: Stil even - PRA Muziektheater.

18 sept., 20.15 uur: Laurens Moreno Ensemble.

25 sept. t/m 26 sept.: Tribal Jewellery and Textiles Fair.

HET AMSTERDAM

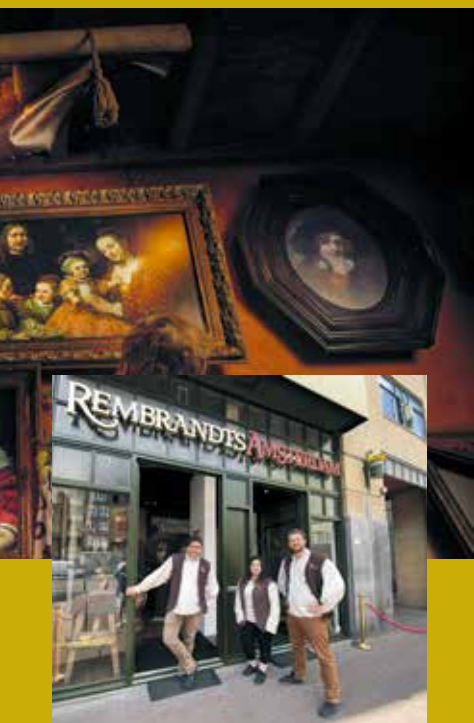

Het ruikt kruidig. Nootmuskaat, kruidnagel, peper, foelie... Er waait ineens een koude wind. Voor het raam rijdt een koets voorbij. De schilderijen aan de muur veranderen steeds en de geportretteerden bewegen. In het atelier van Rembrandt kom je ogen tekort. Samen met de kunstkamer vormt het atelier de half juni geopende Rembrandts Amsterdam Expierience op de Weteringschans. „Het is een nieuw concept: theater, museum en bioscoop in één”, vertelt Martin Poiesz, samen met Simeon van Tel-lingen bedenker en directeur van de digitale kunstbeleving, zoals ze het noemen.

„We maken al 15 jaar experiences voor klanten als bijvoorbeeld Mадurodam. Voor de gemeente Leiden hebben we de Young Rembrandt Studio gemaakt, met een entree, een winkeltje en een experience over de jonge jaren van Rembrandt”, vertelt Martin. Dat vonden ze zo leuk, dat ze ook aan de slag gingen met het Amsterdamse leven van de schilder.

Je verkeert 25 minuten in 1663, in de kunstkamer en het atelier in zijn laatste huis op de Rozengracht. Rembrandt en zijn vrouw Hendrickje, zoon Titus en dochter Cornelia wachten op de komst van de afgezant van de Italiaanse

VAN REMBRANDT

Simeon (links), Martin en hun medewerker Esra.

edelman Antonio Ruffo. Ze kibbelen wat en ze praten over het leven van de schilder, over Amsterdam en over kunst. En ondertussen gebeurt er dus van alles om je heen - we verklappen niet te veel.

„Alle feiten kloppen”, vertelt Simeon. „Maar er zijn natuurlijk wel geromantiseerde elementen.”

Weer terug in 2021 kom je langs de hoek met de merchandise: paraplu's, mokken, flesjes water, kussens, zelfs een schelp waarvan Rembrandt een ets maakte. „Onze droom. Hartstikke leuk om te doen. Overall konden we ons stempel op drukken”, zegt Martin.

Bij het weggaan krijgt iedereen een plattegrond van Amsterdam mee met daarop een wandeling langs allerlei plekken die van belang waren in het leven van Rembrandt, zoals het woonhuis van dr. Tulp.

REMBRANDTS AMSTERDAM EXPERIENCE WETERINGSCHANS 2

www.rembrandtsamsterdam.com

Toegang 12 jaar en ouder: € 12,50, kinderen van 4 tot 11: € 8,50

FOAM, KEIZERSGRACHT 609

Tot 25 aug.: Now You see me Moria.

Tot 12 sept.: Unbé t'aweró, eerste museale solotentoonstelling Gilleam Trapenberg (Curaçao, 1991).

Tot 12 sept.: recommended Olympus Fellowship 2020.

Tot 6 okt.: Foam Talent. Expo met werk van een nieuwe generatie beeldmakers (ook digitaal).

17 sept. - 5 dec.: Leave and Let Us Go.

Portretten van Irak door Alexandra Rose Howland.

17 sept. - 9 jan.: The Possibility of Existence.

Solotentoonstelling van de Japanse wiskundige en kunstenaar Shigeru Onishi. op foam.org: #FoamAtHome: gesprekken met kunstenaars, rondleidingen en meer.

GOETHE-INSTITUT, HERENGRACHT 470

18 aug., 21.15 uur: Film *Satansbraten*.

26 aug., 20.00 uur: Concert Spot the Daisy van Kristina Fuchs, Ned McGowan en Mark Tuinstra.

22 sept., Boekpresentatie. *Winnetou*, hervertaling door Elly Schippers en Josephine Rijnaarts.

30 sept., Boekpresentatie *Wolfstijd* - Duitsland en de Duitsers 1945-1955, van Harald Jähner.

MUSEUM VAN LOON, KEIZERSGRACHT 672

14 aug. t/m 20 aug.: Opera in de grachtentuin Va Pensiero: de Eufraat en haar verhalen.

t/m 29 aug.: Herstory - vrouwen, verhalen, verandering. I.s.m. Atria.

MELKWEG, LIJNBAAANSGRACHT 234-A

Tot 5 sept.: Arty Party Photography Graduates #4. Een selectie van pas afgestudeerde kunstenaars, richting fotografie.

10 sept. t/m 17 okt. HYBRIDS: Forging New Realities as Counter-Narrative.

Fotofestival zowel online als offline, met tentoonstellingen, lezingen, ontmoetingen, workshops en rondleidingen.

PARADISO, WETERINGSCHANS 6-8

21 sept.: Wetenschap met Gert Jan Hofstede, cocktails en live muziek.

26 sept.: lezing Damiaan Denys over hoe hersenstimulatie de vrije wil bevordert.

SMITHDAVIDSON GALLERY, PRINSENGRACHT 570

4 sept. t/m 10 okt.: The Choice of Memories; solo-expositie van Lita Cabellut.

STADSARCHIEF, VIJZELSTRAAT 32

2 sept. t/m 9 jan.: expositie Thuis in de Stad, 100 jaar Tuindorp Oostzaan.

Centrale Hal: t/m 10 okt. Amsterdam Regenboogstad.

Schatkamer:

t/m 5 sept.: Bewaard voor de Stad. Schenkingen 2019-2020, waaronder het persoonlijke archief van majoor Bosshardt.

17 aug. t/m 14 nov.: presentatietekening van een spectaculair ontwerp voor een brug over het IJ uit 1887.

10 sept. t/m 9 jan.: Spokerij in De Bazel. Deel 20 uit een serie handgemaakte boeken.

17 sept. t/m 9 jan.: Sweelinck, stadsmusicus van Amsterdam.

JOOST THOLENS

Op de step voor het verzet

ERNA VAN DEN BERG

In het laatste nummer van *De nieuwe VijzelCourant* schreven we over de verzetsgroep Luctor et Emergo, die werkte aan de Keizersgracht 763. Daar woonde de Joodse acteur, auteur en dramaturg Eduard Necker Veterman, die met zijn medewerkers zo'n 2000 onderduikers aan valse persoonsbewijzen en documenten heeft geholpen. Op dit artikel reageerde Joost Tholens. Hij woonde indertijd op Amstel 242, om de hoek van Keizersgracht 763. In de oorlogsjaren verkende hij half Amsterdam op zijn autopod met luchtbanden. Zijn buurman, vier huizen verder, was Leo Braat. Dat was een bekende beeldhouwer die aan het verzetsblad *De Vrije Katheder* werkte. Braat vroeg het negenjarige jongetje of hij op bepaalde adressen in de buurt het illegale blad in de brievenbussen wilde stoppen. Daar had Joostje wel oren naar en hij volbracht met plezier de hem opgedragen taak. Joost Tholens: „Ik heb dat krantje een paar maanden bezorgd, ik herinner het me nog goed; zo jong nog en al ‘in het verzet’, hoewel ik dat toen nauwelijks besepte.”

Tholens is in 1954 bij de televisie gaan werken en regisseur geworden. In 1991 maakte hij met *Dieuwertje Blok* voor de NOS een documentaire over Eduard Veterman en zijn Joodse verzetsgroep met de titel *De man die geen miljoen bezat*. Hij hoopt dat er volgend jaar mei, de oorlogs-herdenkingsmaand, opnieuw belangstelling zal zijn voor het uitzenden van deze documentaire. Temeer daar steeds vaker blijkt dat er vanuit Joodse hoek veel meer verzet is gepleegd tegen de Duitse overheersing dan jaren is verondersteld. Sinds zijn pensionering houdt Tholens zich actief bezig met fotografie, die hij zijn ‘fotografiek’ noemt. Op 4 en 5 september neemt hij deel aan de expositie ART Eindhoven, van 8 t/m 12 september hangt er werk van hem op de Amsterdamse KunstRai bij galerie Nine.

Architectenbureau Vroom | Vijzelgracht 6-OHS, 1017 HR, Amsterdam | 020 620 8132 | www.vroomarch.nl

JOSEPHINE ELSHOUT

Talent voor taarten

Jong en ondernemend is ze. Josephine Elshout runt sinds ze afgelopen 15 mei 15 jaar werd haar eigen bedrijfje: Fiens.cakes (instagram). Ze bakt in de keuken van haar ouderlijk huis op 3-hoog op de Prinsengracht taarten. Niet van die 'gewone' als kwark- of appel-taart, maar hoge taarten met cake als basis en met heel bijzondere versieringen erop. En dat terwijl ze zelf niet eens zoveel taart eet. „Ik hou niet zo van zoete dingen, mijn hele leven al niet. Ik vind het leuk om ze te maken.”

Josephine maakte een fraaie taart voor de verjaardag van haar neefje Ruben.

JOLANDA JANSSEN

Toen ze zeven jaar was, maakte ze met de oppas een taart met etages voor de verjaardag van haar vijf jaar oudere broer Mick. Het werd een traditie. Erg fijn, maar tot haar grote teleurstelling mocht ze nooit de leuke dingen doen: het geheel versieren, kaarsjes erop zetten. Tot haar twaalfde: ze mocht fondant in regenboogkleuren over haar eigen verjaardagstaart trekken. Het jaar daarop bedacht ze een gouden taart, en voor haar veertiende werd het een hoge taart, met regenboogkleuren aan de binnenkant en bovenop aardbeien en oreo-kockjes. „Daarna begon het echt. Ik ging taarten bakken voor vrienden, honderden filmpjes kijken op TikTok... Op mijn taart voor mijn 15e verjaardag kreeg ik wild enthousiaste reacties. Mijn vriendin gaf me een extra zetje. Ze hielp me met een account op Facebook en Instagram en sindsdien neemt het een grote vlucht”, zegt Josephine, die naar de vierde klas van het Ignatius-gymnasium gaat en later geneeskunde wil gaan studeren.

Ze maakt de taarten naar voorbeeld, of geheel naar eigen fantasie. „Dat is het leukste, als ik mijn eigen gang kan gaan. Een ontwerp maken, decoreren. Dan kan ik best trots zijn op mezelf: dat ik iets in mijn hoofd heb en het mooier wordt dan ik heb bedacht”, zegt ze. „En dat mensen hem open-snijden en dan zien hoe het er van binnen uitziet.” Want er kan zomaar een vulkaan aan M&M's uitstromen.

‘Je betaalt voor de kunst die erop zit’

Het is een tijdrovend gebeuren, dat wel. De cake (met wat citroen erin voor de frisheid) moet anderhalf uur in de oven. Dan gaat er een eerste laag overheen, die moet opstijven in de koelkast. Tweede laag - weer opstijven en ga zo maar door. Zes tot acht uur in totaal is normaal. En dan zijn er nog de talloze ‘studie-uren’: filmpjes kijken op internet, plaatjes zoeken, uitzoeken hoe eventuele problemen worden opgelost.

De taarten kosten vanaf 40 euro. „De

basis, de cake, is niet zo ingewikkeld. Je betaalt voor de kunst die erop zit. Ik heb een excel-sheet waarop ik alles kan invullen: inkooprijzen, hoe lang ik bezig ben - ik reken zes euro per uur voor mezelf - dan komt er vanzelf een prijs uitrollen.”

Hulp kan ze bij het maken van de taarten niet gebruiken, ook niet van haar moeder. „Ik ben nogal eigenwijs. Ik weet het zelf beter. Als ik bezig ben is het mijn taart en mijn keuken. Daarna is hij weer van mijn ouders.”

Tot maandag,

JAN STAR

Bestellen kunt u telefonisch
06 132 180 28

‘Ik ben een volstrekte amateur’

‘Nooit met een zakje aarde naar boven’

TEKST EN FOTO'S JOLANDA JANSSEN

In deze rubriek vertelt steeds een bewoner of ondernemer over zijn terras, adoptiebak of kamerplant. Deze keer gepensioneerd banketbakker Cees Holtkamp over zijn tuin op vierhoog op de Vijzelgracht.

Het is een hele klim; vier supersteile trappen - naar beneden moet je echt achterstevoren - en dan sta je in een serre, compleet met boekenkast, grote tafel, keukentje en bank. Via de openslaande deuren kom je op het dakterras, van zo'n beetje vier bij vier meter. Een mooi uitzicht naar twee kanten: over de daken zie je de torentjes van het Rijksmuseum én de nu alleenstaande toren van de Nederlandsche Bank.

In een hoek een grote ton. Voor compost. „Ik ben nog nooit met een zakje aarde naar boven gelopen. Alles gaat erin. De inhoud van koffiecupsjes, eierschalen, theezakjes, onkruid, dode bladeren...”, vertelt Cees.

Essenboom

En verder staan er heel veel planten.

De tuintjes op de daken van debadkamer, eetkamer en bakkerij.

Foto links: Petra en Cees.

verbouwing. De zolder werd beloopbaar en er kwam een plat dak, iets waar Cees altijd al van had gedroomd. „Een tweede huisje of volkstuin zat er voor ons niet in, daar hadden we geen tijd voor met de bakkerij. Maar we wilden wel een buiten hebben.”

Te druk

Op het platte dak zaten ze nog steeds niet veel. Tot een jaar of tien later de serre werd gebouwd. „Ik genoot daar heel veel van. Maar ik gaf

hoogstens de planten water - ik had het te druk met de bakkerij. En Petra had het druk met de winkel en het gezin. Maar zij ging elk voorjaar met de onlangs overleden presentator Herman Stok naar een tuincentrum - anders was het niks geworden.” Nu hij het professioneel gezien wat minder druk heeft, zit hij het liefst in maart al in de tuin.

„Tot oktober, dan gaat alles in de serre aan de kant, en gaat naar binnen waarvan ik denk dat het naar binnen moet. Ik ben een volstrekte amateur. Ik voel aan de grond of iets veel of weinig water nodig heeft, en kan nog net onderscheiden wat volle zon mag hebben.” Hij lacht: „Ik ben geen goede tuinder en heb er geen verstand van, maar ik kan wel heel erg mijn best doen. En het is zo leuk!”

Passiebloem tegen een hekje, gladiolen, chrysanten, tulpen, een ananasplant, vetplantjes, aardbeien, tomaat, een vijgenboompje, klimhortensia, stokroos. Hij wijst uit het raam van de serre. „Op de daken van de lagere verdiepingen - van de badkamer, de eetkamer en de bakkerij - staan wat grotere dingen. Hortensia's, skimmia's, komkommer. Zodat we de airco's van de bakkerij niet zien vanuit huis. Het hoogste boompje is een essenboom; ooit heeft in dit huis een Poolse zadelmaker gewoond die Essenberg heette - daar hebben we een gevelsteen van.”

Cees en Petra Holtkamp begonnen in 1969 de welbekende patisserie op de Vijzelgracht. In 1981 konden ze het pand kopen, en toen werd er meteen vergunning aangevraagd voor een

Inscriptie op de brug Vijzelstraat - Keizersgracht.

LATIJS GRAPJE

TEKST EN FOTO HELENA VAN GELDER

Pontificaal staat de afkorting SPQA als versiering op verschillende beeldhouwwerken op bruggen en op bouwwerken in Amsterdam. Typisch Hollands of ergens anders vandaan overgenomen? Het laatste is het geval: de letters staan voor Senatus Populusque Amsterdam.

Bij wijze van grap hebben meerdere Amsterdamse architecten in de eerste helft van de vorige eeuw de afkorting gebruikt als versiering op bouwwerken. Het is een variant op SPQR, Senatus Populusque Romanus, de senaat en het volk van Rome als geheel de officiële naam van het Romeinse rijk. De afkorting werd gebruikt door de Romeinen als inscriptie op triomfbogen, openbare werken en documenten sinds 189 voor Christus. Er zijn al heel wat varianten op verzonnen. De Italiaanse bewerkster van de Asterix-strips, Marcello Marchesi, vertaalde de favoriete woorden van Obelix 'Ils sont fous, ces Romains' meesterlijk naar een nieuwe betekenis van SPQR: Sono Pazzi Questi Romani (Ze zijn gek, die Romeinen). Het mag het gemeentebestuur van Rome niet deren, tot aan vandaag de dag behouden ze de afkorting in de stad op de meeste publieke gebouwen en op alle putdeksels. Zo gek zijn die Romeinen blijkbaar niet. Veel steden volgden de Romeinen na met hun eigen aanpassing. Mechelen (SPQM), Florence (SPQF), Haarlem (SPQH), Pisa en Palermo (SPQP) en Liverpool (SPQL). En ook Antwerpen, maar die kennen we al: SPQA.

atelier tsieraad

Edelsmid Inez Nieman maakt in haar atelier in hartje Amsterdam uiterst persoonlijke ontwerpen, met zichtbare liefde voor materialen en schoonheid. Ze gebruikt uitsluitend natuurlijke edelstenen, parels en diamanten, met als resultaat: juwelen van nu die generaties lang worden bewonderd.

Derde Weteringdwarsstraat 8c, 1017 TC Amsterdam +31 (0)20 423 31 55,
info@atelierhetsieraad.com, www.atelierhetsieraad.com

‘Het gaat vooral over de kwaliteit van leven’

„Het mooiste is toch wel dat ik een ongelooflijk fijne groep mensen heb kunnen vinden en dat er iets staat waar zowel medewerkers als patiënten beter van worden”, zegt dr. Reina Krijnen. „Maar ik heb nooit een stip op de horizon gehad: dit moet het worden. Ik voel me meer een scheepje op de woelige baren.”

JOLANDA JANSSEN

JEFFREY HESS

Reina Krijnen: „Dermatologie is een breed vak.”

Tien jaar geleden begon Krijnen in de Nieuwe Weteringstraat in een leegstaande hoek tegenover de Aldi een dermatologische kliniek. Inmiddels is die uitgegroeid, verspreid over diverse gebouwen in de nabije omgeving, tot een medisch centrum met vijf dermatologen, drie gynaecologen, 34 medewerkers, twee operatiekamers en een lab voor bloedafname.

„Het is groter geworden dan ik tien jaar geleden dacht. Je begint ergens mee, en dan komt er steeds iets bij; een tweede dermatoloog, een gynaecoloog... De beperking nu is de ruimte. En het moet nog te managen zijn. Ik probeer het management niet te

ingewikkeld te laten worden. Ik werk met hoogopgeleide mensen, die zeer autonoom zijn; met z'n allen komen we er nu goed uit”, vertelt dr. Krijnen.

10 jaar Medisch Centrum Wetering

Ze werkte, voor ze haar eigen kliniek oprichtte, als dermatoloog in het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis, nu OLVG West. „Ik vond het geweldig, dacht niet dat ik er ooit zou weggaan. Maar de druk vanuit het management werd te groot. Ik wilde mijn spreekuren op mijn eigen manier doen, betere pati-

entenzorg leveren en de patiënten een correcte behandeling geven, de tijd nemen voor ze. Dat heb je in een ziekenhuis niet altijd voor het zeggen.”

Al vanaf het eerste jaar van haar studie geneeskunde vond ze dermatologie interessant. „Ik ben visueel ingesteld”, zegt ze. „Maar het werk is inhoudelijk ook enorm boeiend en breed. Je werkt met allerlei types patiënten, het vak heeft raakvlakken met allerlei andere specialismen en er zijn heel veel ziektebeelden. We doen hier in de kliniek ook puur cosmetische ingrepen, als botox en fillers, maar het overgrote deel van de ingrepen is om medische redenen. Omdat iemand huidkanker heeft; acne, spataderen, ontstekingen van de huid, psoriasis... Dan gaan het uiteraard ook over uiterlijk, maar vooral over de kwaliteit van leven.” Ongeveer drie dagen per week besteedt dr. Krijnen aan patiëntenzorg, de rest is ‘regelwerk’. En één zaterdag in de maand is ze met burens via Wetering Groen te vinden op het aangrenzende Feduzzi-pleintje, dat is omgevormd tot stadstuin. „Die tuin is een minder donkere plek geworden, veel fijner. Maar ja, dat onkruid gaat niet vanzelf weg.”

Meer info: mcwetering.nl

GONE WITH THE WIND

WE ZIJN WEER OPEN!

Kom kijken,
vier het mee,
en krijg 10% korting

Actie tot 1 september

Vijzelstraat 22h, tel 020 423 02 30

ADVERTENTIE IS AANGEBODEN DOOR EEN LEZER

Geen uitdaging te groot

Een vriendin kwam langs met een nieuwe gehaktmolen die zij nog nooit gebruikt had; ze vond dat wel iets voor mij. Ik heb hem met open armen ontvangen en een nieuwe uitdaging aanvaard: zelf worsten maken! Met de *Worstbijbel* in de hand besloot ik worsten met appel-pistache-sinaasappel-knoflook en met jalapeno peper-piment-knoflook-rum te maken, en kippenworst-hazelnooten-komijn-citroen.

Op naar de slager voor kinnebak (wang van het varken), kippenvlees en darmen. Gelukkig is er een goede en behulpzame slager in de buurt, Alain Bernard op de Albert Cuyp. Hij is geduldig en legt alles haarfijn uit. Qua verhoudingen: je hebt ongeveer 1 kg vlees, 1,5 meter darm, een handje hazelnoot en ca. 10 gr. van de kruiden nodig.

MISREKENING

's Avonds nog alles doorgelezen om te weten wat ik moest doen om de volgende avond worst te kunnen braden. Oeps, een misrekening: het gehakt met smaakmakers moet, voor je worsten kan draaien, 8 uur rusten en 1 uur koelen, zodat het goed bindt.

Er zat niet anders op dan direct die avond nog aan de slag te gaan. Eerst moeten de molen en het vlees in de vriezer om te voorkomen dat het in de molen kleeft. Gelukkig kan je de molen uit elkaar halen, anders heb je wel een erg grote vriezer nodig.

Daarna alles in blokjes gesneden, zodat malen sneller zou gaan - dacht ik. Weer een misrekening! Ik ben nog nooit zo gefrustreerd geweest, de molen liep steeds vast. Iedere keer moest ik het mes van de molen weer ontdoen van pezen en dergelijke. Zo ben ik tot twee uur 's nachts bezig geweest om het gehakt af te maken. Bij de kippenworstjes had ik iets minder last vast het vastlopen van de molen.

NANDA LOWITZ

KOOKGROET
MARCELLE SIMON
THOMAS

DARMEN

De volgende ochtend moest ik de darmen vullen met het vleesmengsel. Na het maken van gehakt zag ik daar behoorlijk tegenop. Maar het was echt leuk en spannend. Beetje dubieus hoe je de darm over de vultrechter schuift met water als glijmiddel. Om een mooie ketting van worstjes te maken moet je tijdens het vullen de darmen steeds na een stukje draaien. En je moet opletten dat er geen lucht in de worst zit, anders gaat het fout bij het bakken en blijf je met lege darmen zitten.

TROTS

Maar ik was echt trots op het resultaat, zo mooi waren mijn worsten - en smakelijk.

Ik had echter toch ook wat weerzin ontwikkeld tegen het maken van worsten. Dus weer naar slager Alain Bernard. Toen ik hem mijn ervaring en vooral frustratie vertelde gaf hij de tip: maak geen blokjes van het vlees, maar repen. Mijn tweede keer (ik had een vriend beloofd samen met hem worsten te maken) ging het al veel beter, en ik ben inmiddels heel blij met die gehaktmolen van mijn vriendin. Ik ben van plan hem veel vaker te gebruiken en te experimenteren. Geen uitdaging is mij te groot, zeker als ik te rade kan gaan bij de vakmannen in de buurt!

Stadsgoed^{NV}

*hart
voor de
stad*

Sarphatistraat 370

Amsterdam

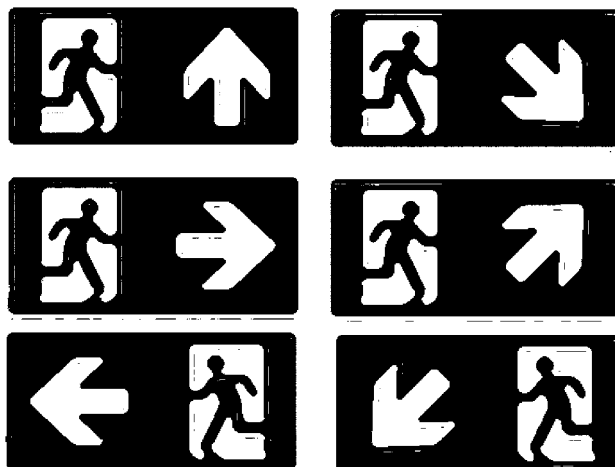
020 - 588 5683

www.stadsgoed.amsterdam

Rustiger vaarwater

Ieder nadeel 'heb' zijn voordeel en andersom. De Vijzelstraat en Vijzelgracht: sinds jaren chaos, herrie, onbegaanbare trottoirs en geen verkeersveiligheid. De stoplichten deden het niet, we moesten het in die chaos 'met elkaar doen'. De één is daar beter in dan de ander. Dit leverde mooie ervaringen op, zoals lieve glimlachjes en een duim bij een stoppende auto, en ook vervloekingen bij hufterig gedrag. We zijn wat dat betreft in rustiger vaarwater aangeland: de trottoirs zijn beter begaanbaar, het drillen en boren is minder, en de stoplichten doen het weer. Maar de voetgangerslichten doen raar: je moet rennen om op tijd de overkant te bereiken. En over de plaatsvervangende herrie: motors razen knetterend voorbij en de nieuwe tramrails piepen en schuren. De horeca doet vreselijk haar best, en als ik naar de jongelui op de terrassen kijk, hebben zij nergens last van. Wij oudjes gaan wel binnen in de zaak zitten.

ANJA VERBERNE

Nood

Om de zoveel jaar hebben we het weer: woningnood, kamernood, agenten- en lerarennood, timmermannen- en loodgietersnood, watersnood en hoge nood; het komt allemaal voorbij. In onze ouwe binnenstad kunnen we er weinig aan doen, we zitten al behoorlijk vol. Er zou hier en daar op een pand nog een etage kunnen als we een timmerman vinden en als er vergunning voor komt, want er is ook ambtenarennood. We zullen van de nood een deugd moeten maken en proberen niet in tijdsnood te komen. Als we allemaal weer lekker fris terug zijn van vakantie gaan we voor de noodzakelijke noodzaken noodmaatregelen treffen.

PETER DOESWIJK

Domus Magnus zoekt collega's in Amsterdam!

Wij zoeken een:

- Verzorgende IG
- Eerst Verantwoordelijke Verzorgende

Kom werken op één van onze locaties in hartje Amsterdam. Ben je nog niet zeker van je overstap? Kom dan een dagje meelopen.

DOMUS MAGNUS
Altrecht Zorg en Welzijn

Domus Magnus biedt kleinschalige, particuliere woonzorg op unieke locaties. Wil je meer weten, een dagje meelopen of direct solliciteren? Ga naar werkenbijdomusmagnus.com of bel 06 283 70 927

Andere wereld...

VAN DE REDACTIE

Begin vorige eeuw lag er al een tramspoor over de Weteringschans. We herkennen Paradiso, en De Balie, helemaal rechts op de oude prentbriefkaart uit het Stadsarchief. Maar wat is er veel veranderd! Neem alleen al de kleding van de opgeschoten straatschoffies. Niet te vergelijken met de kleding van de danseres op de muurschildering die straatkunstenaar Judith de Leeuw eerder dit jaar maakte.

Er is jarenlang een hoop werk verricht op en rond dit stukje Amsterdam. De ingang van de Ziezeniskade wordt nu aan het oog onttrokken door de ingang van de fietsenstalling onder het Kleine-Gartmanplantsoen, die eerder deze zomer openging; 2000 fietsen kunnen erin. Het Leidseplein en het Kleine-Gartmanplantsoen zijn opgeknapt. Ook de tramhalte is vernieuwd en de rijbaan vervangen door een fietspad. Nu dat stuk Weteringschans nog van Paradiso richting Museumburg, daar beginnen ze waarschijnlijk volgend voorjaar aan.

NANDA LOWITZ

Heeft u een idee voor een verhaal? Wilt u zelf meewerken aan *de Nieuwe VijzelCourant*? Kent u een bijzondere buurtgenoot die het verdient in het zonnetje gezet te worden? Of een fantastisch initiatief? Tips? Schroom niet contact met ons op te nemen, want we horen het graag. E-mail: redactie@denieuwevijzelcourant.nl

OPROEP

Uitrusten en bijpraten

**We kunnen weer. Terrasje pikken, caféetje in. Dus we blijven op zoek.
Waar is het goed toeven om de krant te lezen met een lekkere koffie erbij?
Dit keer café Heuvel op de Prinsengracht.**

TEKST EN FOTO
HELENA VAN GELDER

Bij café Heuvel krijg je de koffie in een kopje van dik horeca-porselein netjes uitgeserveerd met melk en suiker, als je melk en suiker erbij wilt tenminste. Voor de kranten hoeft je niet naar deze plek te komen. Ze hebben op het moment dat ik er binnenloop, alleen *De Telegraaf*. Meer vonden ze ook niet nodig het afgelopen jaar, vanwege al die sluitingen.

Nu de loop er weer inzit, is binnenkort *Het Parool* ook weer bij hen te lezen. Bij Heuvel gaat het om de gezelligheid, elkaar zien en spreken. Zoals dames en heer van

De dansgroep is vaste gast bij Heuvel.

de dansgroep op deze foto enthousiast vertellen. Ze leerden elkaar jaren geleden kennen op balletschool De Toverfluit. Helaas is die gesloten, maar samen danst de groep door. Na alle inspanningen gaan ze al jaar in jaar uit iets drinken en eten bij 'de' Heuvel. Een mooi moment om elkaar op de hoogte te brengen van wat in ieders leven speelt. Hun foto's hangen aan de wand

dicht bij hun vaste tafel. Kortom: je gaat niet speciaal voor de koffie of een krantje naar Heuvel, maar wel voor gezelligheid en een warme ontvangst.

COLOFON

De Nieuwe VijzelCourant is een gratis uitgave die mede mogelijk is gemaakt door Stadsdeel Centrum en Stadsgoed NV. Hij verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 7500 in postcodegebied 1017, tussen Leidsegracht en Amstel en tussen Singel en Singelgracht.

Redactieadres: Vijzelgracht 11 1017 HM Amsterdam
06-51993915 **E-mail:** redactie@denieuwevijzelcourant.nl
Hoofdredactie: Helena van Gelder, Jolanda Janssen
Redactie: Erna van den Berg, Helena van Gelder, Jolanda Janssen, Nanda Lowitz, Ton Schimmelpennink, Anja Verberne, Jeska Verstegen
Lay out: Anne Lammers
Advertenties: Helena van Gelder
E-mail: advertenties@denieuwevijzelcourant.nl
Druk: Rodi Media, Diemen

Medewerkers: Jessica van Bergen, Nick Cornet, Peter Doeswijk, Anita Jolink, Maurits Koelewijn, Merel Kraaijenbrink, Chérie van der Meer, Felix Rottenberg, Marcelle Simon Thomas, Antonie Tilanus, Olivier Tilanus, Floris Tilanus, Hans Vos.

Verschijningsdatum volgende editie: 15 november 2021
Inzenden kopij: voor 25 oktober 2021

Facebook: like en volg ons op 'denieuwevijzelcourant'.

www.denieuwevijzelcourant.nl

Instagram: @denieuwevijzelcourant

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden stukken en foto's te redigeren, bewerken, in te korten of niet te plaatsen.

